

**Tentamen: Numerisk Analys**  
**MMG410, GU**  
**2019-01-04, SB**

---

- Skrivtid: 14.00-18.00.
- Ansvarig: Larisa Beilina, tel 772 35 67, 070 -417 7036, e-post: larisa@chalmers.se.
- Vakt: Jimmy Johansson, tel. 772 53 25
- Resultat: e-post från LADOK.
- Betygsgränser: 12 poäng, av maximalt 25, räcker för godkänt, 18 poäng för VG.
- Lösningsförslag: på www. Jag kommer meddela på www-sidan när tentan är rättad.
- Hjälpmedel: inga (förutom godkända ordlistor).

**Iakttag följande:**

- Skriv tydligt och disponera papperet på ett lämpligt sätt.
- Börja varje ny uppgift på nytt blad.
- Fullständiga lösningar och motiveringar krävs! Specialfall ger inga poäng, när allmänna lösningar krävs.
- Sortera Dina lösningar i nummerordning.
- Läs igenom alla uppgifterna. De är inte sorterade efter svårighetsgrad.

---

1. Ge kortfattade motiveringar/lösningar till nedanstående uppgifter! Ett korrekt svar utan motivering ger inga poäng!

- a) Visa att  $\| \cdot \|_p$ ,  $p = 1$  är matrisnorm.  
(2p)
- b) Skriv talet 7.5 i binär form som flyttal i dator. Skriv den sedan i hexadecimalt (bas 16) form (3p)
- c) Låt  $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$  är en symmetrisk och positivt definit matris,  $m - 1$  är ett positivt heltal. Bevisa att  $A^m$  är symmetrisk och positivt definit matris.  
(1p)
- d) Låt  $a$  och  $b$  är reella tal med  $a < b$ . Definiera fixpunktsiterationen:

$$x_{k+1} = x_k + (x_k - a)(x_k - b).$$

Bestäm fixpunkterna och konvergens. Hint: bestäm ett villkor för  $a$  och  $b$  som garanterar konvergens mot åtminstone en av fixpunkterna (vi startar nära, men inte i fixpunkten).

(3p)

---

2. Vi vill hitta ett lokalt minimum till den reellvärda funktion  $f(x, y, z)$ ,  $x, y, z$  är reella variabler. Vi kan försöka hitta minimum där tre partiella derivatorna av funktionen  $f(x, y, z)$  är noll.

Ställ upp ett system av ekvationer för problemet och formulera sedan Newton's metod för detta system när  $f(x, y, z) = x + y + z + \sin(x^2 + y^2 + z^2)$ . Försök inte att lösa systemet för hand.

(3p)

---

3. Finn interpolationspolynomet  $p(t)$  av grad ett med basfunktioner  $t^j, j = 0, 1$  som interpolerar punkterna  $(1, 5), (2, 4)$ .

(2p)

---

4.

- Vi har en kvadraturformel

$$\int_{-1}^1 f(x) dx \approx \sum_{i=1}^n w_i f(x_i),$$

för lämpliga punkterna  $x_1, \dots, x_n$  och vikterna  $w_1, \dots, w_n$ . Gör linjär transformation och skriv hur ser motsvarande kvadraturformel ut på intervallet  $[-5, 3]$  ?

(2p)

- Använd trapetsmetoden i två punkter 0 och  $\pi$  för att beräkna integralen  $\int_0^\pi \cos x dx$ .

(2p)

---

5.

- a) Skriv om följande problem som första ordningens system:

$$\begin{cases} u''(t) = tu(t) + 3(v(t))^2 - 3u'(t), \\ v''(t) = u(t) - (v(t))^2 - v'(t) + t^2, \\ u(-1) = 0, \\ u'(-1) = -1, \\ v(-1) = 2, \\ v'(-1) = -1. \end{cases}$$

(2p)

- b) Sätt upp implicit Eulers, eller bakåt-Eulers, metod och första iteration i den för problemet (2p)

$$\begin{cases} y'(t) = 5x(t) + 3y(t), \\ x'(t) = y(t), \\ y(-1) = 1, \\ x(-1) = 1. \end{cases}$$

---

6. Vi har en matematisk modell där  $c$  är kopplat till  $t$  på följande sätt:

$$c = \sqrt{(t + p_1 p_2 t^2 + p_2)}$$

där  $p_1, p_2$  är parametrar i modellen. Vi vill bestämma parametrarna  $p_1, p_2$  givet mätvärden  $(t_1, c_1), (t_2, c_2), \dots, (t_m, c_m), c_k > 0$ . Gör lämpliga transformationer och ställ upp ett linjärt minstakvadratproblem. Matrisen  $A$  samt vektorerna  $b$  och  $x$  skall redovisas! Visa också hur vi erhåller parametrarna från  $x$ .

(3p)